

Житие на света великомъченица Марина

Девојката Марина била дъщеря на езически жрец в Антиохия Писидийска. Баща ѝ я възпитал в идолопоклонство, но Господ Бог по Своята милост ѝ дал да узнае истината и я призовал при Себе си. В това време римското правителство жестоко преследвало християните. Много от преследваните се криели по пустините и планините. А мнозина оставали в градовете и като вземали вид на просяци, стараели се да проповядват и разпространяват словото Божие. От един такъв християнин 12-годишната Марина пръв път чула за Господа Исуса Христа и сърцето ѝ се изпълнило с любов към Него. Тя много желала да получи св. кръщение, но поради гонението не е имало нито в града, нито в околностите свещеник, който да може да извърши това тайнство. Марина се оставила на Бога и очаквала Неговата воля. А между това тя не се бояла открито да изповядва името на Господа, макар и да знаела, че може да бъде подложена на гонение. Пръв неин гонител станал самият ѝ баща. Той бил ревностен поклонник на идолите и когато узнал, че дъщеря му вярва в Христа, намразил я и започнал да се отнася с нея много жестоко.

Марина вече подкарала 16-тата си година. Веднъж в околностите на града тя срещнала Олимврий, управителя на източните страни. Той идвал в техния град, за да предава на съд християните. Необикновената красота на Марина така поразила управителя, че му дошла мисъл да я вземе за жена. Той влязъл в разговор с нея, разпитал я за родителите ѝ, за нейното име и звание. Марина със скромност отговорила на всичко. Не скрила и това, че вярва в Бога на християните и че желае да се посвети на служението Нему. Като чул това, управителят веднага заповядал на войниците си да хванат Марина и да я водят след него в града, без обаче да ѝ направят някакво зло. Той се надявал лесно да склони младата девојка да се отрече от християнската вяра.

На другия ден Марина била доведена на съд. Управителят ласкаво ѝ казал: “Виждат боговете, че жаля твоята младост и искам да те спася. Послушай ме, принеси жертва на боговете. Ще ти дам богати дарове и така ще устроя съдбата ти, че ще ти завиждат твоите връстници”.

- Аз се научих да изповядвам Отца и Сина и Светия Дух, едно Божество в Троица, и Нему да принасям хвалебствена жертва, - отговорила девојката. – Не мога на бездушни идоли да въздавам оная чест, която принадлежи на моя Създател.

Управителят започнал да увещава девојката, като се стараел ту да я склони чрез обещания, ту да я сплаши чрез закани. Всичко обаче било напусто. Девојката казвала: “Аз искам да остана вярна рабиня на моя Бог, Който доброволно пострадал за мене. Ти няма да ме сплашиш чрез закани, защото сред страданията ще ме укрепи Оня, на Когото се уповавам.”

Разгневен от тоя отговор, управителят заповядал да бият Марина. Под жестоките удари от нея потекла кръв. После приковали девојката на едно дърво и терзаели тялото ѝ с железни остриета. Подкрепена чрез сила отгоре, Марина понесла търпеливо ужасното мъчение. След това, едва жива, я затворили в тъмници. В тъмницата тя изведнъж видяла над себе си сияещ кръст, който озарил тъмничния мрак. Чули се думите: “Радвай се Марино, защото ти победи злобата на врага! Радвай се, защото скоро, като мъдрите девојки, ще влезеш в чертога на твоя Жених, безсмъртния небесен Цар!”

Сърцето на Марина се изпълнило с неизказана радост. В същото време тя почувствала, че раните ѝ заздравяват и на тялото ѝ се връщат силите. Тя молила Бога да я удостои със свето Кръщение, та измита чрез него да влезе в небесния чертог.

Когато на другия ден отново извели Марина на съд, всички останали изумени, като я видели здрава и радостна. Някои от езичниците познали силата Божия; други приписвали на някакво магичесничество изцелението на девицата; а управителят отново я убеждавал да остави своята вяра и да се поклони на боговете, които според него ѝ дарували изцеление.

- Не мога да оставя моя Бог, Който ми показа Своята милост! – отговорила Марина.

Започнали ужасни изтезания. Тялото на мъченицата наново било разранявано, а раните – опалвани с огън. Марина с твърдост понасяла мъченията. Тя непрестанно се молела Богу да я удостои да мине и през водата на кръщението, както е минала през огън за Неговото име.

Тия молитвени думи навели управителя на мисълта да удави светата мъченица. Той заповядал да донесат грамадна каца с вода и в нея да хвърлят здраво свързаната девойка. А Марина извикала: “Господи Иисусе Христе, Който си счупил оковите на смъртта и ада, милостиво погледни над твоята рабиня, развържи моите вериги и нека тая вода ми бъде желаното от мене свето Кръщение и възраждане за вечен живот!”

Едва свършила молитвата си, веригите ѝ се разкъсали и неизказана светлина я огряла. Мъченицата стояла във водата и пеела хвалебствена песен на Бога Всевишни. Най-после управителят я осъдил на смърт.

Преди смъртта Марина се обърнала към събралия се народ и го увещавала да познае истинния Бог, а не да се кланя на бездушните истукани. След това се помолила за всички. В предсмъртния си час тя се удостоила да види Самия Христос, Който я призовал към вечния покой.

© *Жития на светиите*. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).

Страдание на света великомъченица Марина

Света Марина се родила в Антиохия Писидийска от благородни родители, но не благоверни, а помрачени от езическото нечестие. Баща ѝ, Едесий, бил идолски жрец. Той дал дъщеря си Марина, останала без майка още след раждането, на кърмачка, живееща в едно село на петнадесет километра от града. Когато момичето пораснало, се оказало, че то било прекрасно по тяло и още по-прекрасно по душа: то се отличавало с благоразумие и с добронравие. Тъй като по това време било повдигнато гонение срещу християните, иереите и клириците, учители на Божието слово, се криели поради страх от мъчителите, едни в пустините и в планинските пещери, други между простолюдието в селата, облечени като просяци, но където можели, поучавали, макар и тайно, на святата вяра и обръщали мнозина от езическата заблуда към Христа.

Случило се така, че и Марина, дванадесетгодишно момиче, чула от един Божий човек слово за Иисуса Христа, истинния Бог, как Той се възплътил от Светия Дух в утробата на Пречистата Дева и се родил от Нея, като запазил девството ѝ ненакърнено, как направил много чудеса и пожелал доброволно да пострада, заради спасението на хората; умрял, възкръснал, възнесъл се на небето и приготвил безкраен живот и слава, и вечно Царство за вярващите в Него и обичащите Го. Като чула това, благоразумната девойка Марина повярвала в Христа и сърцето ѝ се разпалило от божествена любов, така че тя не говорела и не мислела за нищо друго, а само за Иисуса Христа; или пък, където чуела да се говори за истинния Бог, натам насочвала цялото си внимание. И така като повярвала в Него със сърцето си, не се срамувала да Го изповядва и с уста, въпреки че още не била кръстена, поради липсата на християнски свещеник, който би могъл да я кръсти. И Марина пожелала да пролее кръвта си заради Христа и да се кръсти в нея, като в кръщелен купел, както била чувала за много свети мъченици от двата пола, че се кръщавали в кръвта си тези, които са положили душите си за Господа; тя искала да им подражава.

Едесий, като узнал, че дъщеря му Марина повярвала в Христа, я намразил и престанал да я счита за своя дъщеря, а се отнасял с нея като с чужда; а девицата възложила цялата си надежда на небесния Отец. Когато навършила петнадесет години, веднъж излязла на полето да наглежда овцете на баща си, които пасели там. Случило се така, че на пътя срещнала владетеля на източните области, на име Олимврий, жесток мъчител на християните, който отивал в Антиохия; като видял красивата девойка, областният управител бил поразен от необикновената ѝ красота, на мига се увлякъл по нея и намислил да я направи своя съпруга. Той се спрял и започнал да разпитва девойката:

- От кой род си, девойко, чия дъщеря си и как се казваш, кажи ми истината за себе си. Виждам, че си много хубава; ако родителите ти са свободни, ще встъпя с теб в законен брак, а ако си нечия рабиня, ще те откупя и ще те взема при себе си.

А девицата, като се отличавала с целомъдрие още повече, отколкото с красотата си, кротко отговорила, чия дъщеря е и как се казва; не скрила и това, че е Христова рабиня, вярва в Единия Бог,

Създател на небето и на земята, съединена е с Него със сърдечна любов и не желае друг жених. Като чул, че е християнка, областният управител, на когото било дадено разрешение да измъчва християните, заповядал на войниците си да я вземат със себе си и да я заведат в града, но без грубости: от моминските ѝ благоразумни слова той още повече я обикнал и се надявал, че чрез заплахи за мъчения бързо ще я отклони от Христа и ще я уговори да встъпи в брак с него.

Като пристигнал в града, областният управител първо, според нечестивия си обичай, принесъл жертви на скверните си богове, принесъл тържествена похвала на своите царе, хванал каквито намерил християни и ги хвърлил в тъмница, за да ги пазят до изтезанията. А девицата Марина поверил на няколко знатни жени, за да я пазят. На следващия ден, като организирал тържествен съд, заповядал да доведат за разпит първо света Марина; той постоянно мислел за нея. Довели девойката, а той гледал със сладострастие необикновената ѝ красота и все повече и повече се разпалвал от плътска любов към нея. После започнал да ѝ говори с коварство:

- Прекрасна девице, всички богове знаят как жаля твоята младост и щадя младото ти тяло, цъфтящо от красота. За това те моля, послушай ме, принеси жертва на боговете и ще бъдеш добре: веднага ще получиш голямо имущество, ще станеш богата, ще станеш по-щастлива от всички твои връстнички и ще се ползуваш с най-голяма чест сред жените в този град.

Светицата отговорила:

- Не се надявай, управителю, да замениш вярата ми в Христа за вашето безверие нито с ласки, нито със заплахи: аз съм вярна рабиня на моя Владика, пострадал доброволно заради мен. Ако заради мен Той е претърпял разпъване на кръст и смърт, без да щади Своето пресвято тяло, прието от Пречистата Дева Мария, то и аз съм длъжна заради Него да страдам по всякакъв начин и да умра, без ни най-малко да щади своето грешно тяло и здравето си. Не мисли, че ще ме уплашиш с твоите закани: аз съм готова на всякакви мъки и на смърт. Този, на Когото се надявам, ще ми даде сила! А това, което ми говориш - за съпружество, почит, слава и богатство, всичко това за мен е противно и мерзко. Нима ще оставя Безсмъртния си Жених - Христос, Небесния Цар, и ще встъпя в брак със смърдящо куче с мъртва душа? Никога!

Като чул тези смели думи на света Марина, областният управител се раздразнил, оскърбил се, силно се разгневил и в същия миг, като сменил любовта с вражда и ненавист, заповядал да свалят дрехите от Христовата невеста, наредил да я поставят на земята и да я бият с тояги без пощада. Дълго били светицата без милост. Моминското ѝ тяло се разкъсвало от рани и кръвта течала на струи от раните, като обагряла земята. Като гледали това, хората се изпълвали със състрадание към нея, за това, че така жестоко мъчат такава красива девойка, и мнозина плачели.

После, когато палачите престанали да я бият, мъчителят казал на мъченицата:

- Марина, това е само началото и ако продължаваш да упорствуваш в непокорството си, ще изпиташ още по-големи мъки.

Светицата отговорила:

- Прави всичко, което е угодно за теб и на твоя баща дявола; аз не обръщам внимание на мъките, тъй като ми помага Христос, Който скоро ще посрами цялото ваше лукавство!

Управителят още повече се разгневил и заповядал да я приковат с гвоздеи към една дъска и да стържат тялото ѝ с железни тризъбци.

След това управителят заповядал да свалят мъченицата от гвоздеите и да я затворят в особена тъмница, дълбока и мрачна, пълна с всякакви бесовски страшилища, където били заключвани осъдените на смърт.

С настъпването на утрото управителят Олимврий отново започнал своя несправеден и нечестив съд. Целият народ се събрал за зрелището.

Ожесточеният управител заповядал да изтезават светицата. Отново я окачил на дърво, донесли запалени свещи и започнали да опалват гърдите и хълбоците ѝ; а тя, като се вгълбила в себе си, се молела на Бога в дълбината на сърцето и мълчаливо търпяла; тя била обгорена като въглен и разкъсана на парчета като месо за ядене. И когато, едва жива, я свалили от дървото, казала високо:

- Господи! Ти ме удостои заради името Ти да премина през огън, удостои ме да мина и през водата на светото кръщение и умита от греховете, ме въведи в Твоя покой.

А мъчителят, като чул, че мъченицата споменала за вода, казал:

- Искан да пие, нещастницата; трябва да я напоим!

И заповядал да докарат огромна каца с вода и да хвърлят в нея вързаната мъченица, за да я потопят там и да я удавят. Когато слугите я хванали, за да я хвърлят във водата, тя извикала високо:

- Господи Иисусе Христе, Който освобождаваш от оковите, развързваш връзките на смъртта и на ада и повдигаш от гробовете със знака на Божествената Си сила! Погледни към Твоята рабиня и развържи връзките ми! И нека тази вода стане за мен желаното свето кръщение за раждане във вечния живот, така че, като съблека ветхия човек, да се облека в новия и да се явя в Твоя чертог при Тебе в брачна одежда!

Докато мъченицата се молела така, слугите я хвърлили в кацата, започнали да я потапят под водата и да я давят. Но изведнъж земята се разтърсила и връзките, с които била вързана мъченицата, се развързали, а слугите, обхванати от ужас, избягали от кацата; над главата на мъченицата засияли лъчите на неизказана светлина и отново се появила видяната преди от нея бяла гълъбица, спускаща се отгоре, подобно на слънце, със златен венец в устата; тя кръжала над главата на мъченицата, докосвала я с краката си и отново литвала нагоре. Това видение било забелязано не само от светицата, но и от някои от присъстващите, които били достойни: мнозина от народа били тайни християни и се удостоили да го видят. А светицата стояла във водата, без да потъва, пеела, славела и благославяла великото име на Пресвета Троица, Отец и Син, и Свети Дух. После над светицата се появил огнен стълб, стигащ до небето, а на стълба имало кръст, като че кристален, от който излизали светли лъчи; гълъбицата литнала и кацнала на върха на кръста. Дошъл глас свише и всички го чули:

- Мир на тебе, невесто Христова, Марина! Сега ти ще приемеш неувяхващия венец на добродетелта от ръката Господня и ще починеш в небесното Царство заедно със светиите.

Като чули този глас и като видели, че мъченицата излязла от водата здрава, без никаква следа от обгарянията, невредима телом и прекрасна, в същия миг голямо множество мъже и жени повярвали в Христа, открито се признали за християни и изглежда били готови на смърт за Христа. Управителят се ужасил като видял, че толкова много хора се обърнали към Христа и недоумявал какво да направи. После, разярен, извел срещу народа въоръжената с мечове войска, която била при него, и заповядал да посекат всеки, който слави Христовото име. Тогава всички неверни или страхливи от народа се разбягали, а тези, които вярвали истински, сами отивали под меча. И паднали убити около петнадесет хиляди човека - мъже и жени, които като се кръстили в кръвта си и като се очистили от всички грехове, влезли в радостта на своя Господ, увенчани с мъченически венци. След това управителят заповядал да посекат с меч и мъченицата.

Когато извели мъченицата на мястото на посичането, тя помолила тези, които я водели, малко да почакат и като се обърнала към вървящия след нея народ, убеждавала всички да познаят Единия Истинен Бог, Твореца на всичко и да оставят бесовската заблуда и гибелта на идолопоклонството. След това започнала да се моли и се молила дълго за всички; изведнъж земята се разтърсила, всички били обзети от страх и мнозина паднали от страх на земята; паднал и палачът. Нашият Господ Иисус Христос се явил със свети ангели на Своята невеста, като я призовавал в Своя покой и прострял ръце, за да приеме душата ѝ. А тя, като се зарадвала неизказано, накарала палача по-бързо да изпълни това, което му било заповядано. Тя подложила честната си глава под меча и била обезглавена, а душата ѝ била взета от ръцете Господни и занесена в небесните селения. Така, на седемнадесети юли света великомъченица Марина завършила мъченическия си подвиг. А страданието ѝ описал един очевидец - Божият раб Теотим, който видял цялото мъчение и се удостоил да бъде зрител на тези видения, които били явени на светицата; той предал това на верните за душевна полза, в чест и памет на възлюбената Христова невеста Марина и за слава на Човеколюбеца Христос, нашия Спасител, на Когото с Отца и Светия Дух и от нас нека бъде чест и слава, сега и навеки. Амин.

© Жития на светиите, преведени на български език от църковно-славянския текст на Чети-минейте ("Четъи-Минеи") на св. Димитрий Ростовски.